

F R I P A G B E V E G E L S E

Nr. 10

2. drøvnt.

7. mars 1942.

Jfr.

ADMIRAT.

Hitistene turer fartsut* fram i sine vettløse forsök på å spille "makt-havere". Den fine tittel viikun quislin: fikk av tyskerne som betaling for den serie av forbrytelser han har bekjøtt mot sitt eget folk, synes å ha fått ham fullstendig til hølet.

Sontac den 1. mars var det en mørk silen viikun quislin ble utnevnt til "ministerpresident". Og denne første rådleder under "selvstendig norsk styre" atskiller seg bare fra den tidligere styrte under okkupasjonsmakten i kerved at terroren og overgrepene mot den overveidelenes del av det norske folk har tiltatt i uhyggelig omfang.

Straks "herr ministerpresidenten" hadde tiltrådt et med noen av sine medskyldige gjort knefall for Hitler i Berlin besynte "lover" og "forordninger" i strømme uteover vårt folk. Der hvor tyskerne ikke "konstituerte" hadde oversatt eller funnet det klokt å overse artikler som ennå levnet oss noen bevegelsesfrihet, der slo viikun quislin med sitt voldsomme sinnsyke hat og utvidet slavebindingen og terroren.

All verden visste av quisling var farhatt og foraktet i Norge. Den rolle han spilte i vårt lands politiske historie de siste årene under vår frie forfætning var så dilletantisk og unikkelig at den nærmest ble oversett. Hans kromaktige forsök på å skape seg en personlig politisk karriere, likeasylis på hvilket program det skjedde, ble så ettertrykkelig gjennomsluet av hans landsmenn at han ble stående som selve inkarnasjonen av en karakterløs humusmaker.

Det er disse sjentatte personlige nederlag han skal havne i dag. Henvnen over landsmenn som aldri før og aldri noensinne kan glæmme quislings skamle fortale og enn mindre hans forbryterske virkemhet idag, er i virkeligheten hele hans program.

Men det er forunderlig at ikke tyskerne førstår at dette quislings ledemotiv samtidig er en alvorlig hindring for gjennomførelsen av deres interesser i Norge. Det er jo uten vidare klart at for tyskerne gjelder det først og fremst å vinne krigen. Men det har aldri vært klok politikk i en kamp å skape usuddis hindringer for seg selv.

Men hva er det som skjer uten nettopp dette? Motstanden mot tyskerne, uviljen og vrangviljen mot alle tiltak som tyskerne har fått i stand er jo skapt i en grad som ville ha vært utenkelig, hvis den ikke samtidig hadde sugt næring av hatet mot viikun quisling!

Vi har bare grunn til tilfredshet over denne utviklingen. Det tyder bare på at tyskerne allerede har innsett at nederlaget er uunngåelig og at de derfor er kroget av samme desparasjon som quisling selv.

Men om tyskerne nok engang skulle bli klar over at quisling bare har brakt den skam og skade og igjen til ham på båten, så vil folket her i landet nå fortsette og utvide kampen mot nazismen og alt dens vesen. Etter tur er anslagene mot arbeidere og funksjonærer, bonler og fiskere, arbeidsmann, forretningsstand og alle yrkesgrupper i vårt land sett ned fast og enig motstand. Men ideen for quislings "maktovertakelse" ble en ny og nesten uanifestasjon av det norske folks samlede vilje til å yte ethvert offiser for å kjempe frihets og rettferdighets sak fram til seier. Lærernes, prestenes og biskoppones kamp vil bli utvidet til å omfatte hele vårt folk. Og denne utvilelse av kampen vil i første rekke få sitt uttrykk i arbeiderklassens innsats. Når tiden er inne og signalen blir gitt, så kan vi forsikre at de organiserte arbeidere er i stand til å nytte de nødvendige maktmidler til å laanne fienden og kaste åket av.

- V -

FORAN ØSTENS INDUSTRIEN.

Vi har tidligere pekt på at tyskerne etterhvert vil foreta store innskrabbringer i den norske industrien, som ikke er absolutt nødvendige for krigsinnsatsen. Til en begynnelse gjaldt det papirindustrien. Men etter de meldinger som nå foreligger, tar en nu sikte på å stoppe all industri, som ikke kommer inn under betegnelsen "livsviktig." Således er det allerede kommet sammenheng mellom annonsene av kull. Dette medfører at de

SPØRSMÅL om vognmekaninger som fikkes nevnes ved reservorårsstri. Mullen er i sin helhet forbokslat jernbanene og skipsfarten. Det er allerede foretatt masseoppsigelse ved ullvarefabrikkene, som besitter om lag 12.000 arbeidere. Om de andre grener vil snart følge.

BVANGSABONNING PÅ "FRITT FOLK".

Det har nå sendt ut et rundskriv med pålegg til tillitsmannen, som i en tid har fått "Fritt Folk" gratis tilsendt, om å ta et personlig abonnement på klassekorgjanet. I rundskrivet heter det at det er velkommen til tillitsmanns "personlige meninger vi ønsker å høre, ikke en felleserklæring". Videre er det stilt en rekke spørsmål som "enhver tillitsmann plirter å være på".

Det er selvsagt usiglig å påpeke at alle hederlige tillitsmann unnlater å være på et slikt rundskriv, og vi er ikke så helt overbevist om at L.O. ønsker å høre den personlige meningen til tillitsmannene. Det kunne hende den ville framme nazipampene den smale nattessvært enkelt her.

SLAVEARBEID I VERIVESSENHET.

Det er nå under stor overveielse å la vedlikehollet av våre veier helt eller delvis utføres som naturalarbeid. Arbeidet skal aldri innebære å disponere sine sultelsninger som det passer den selv, men helt stilts under formynderskap. Slik ser vi det den nye "sosiale" stat ut i praktis.

HIRDOPPRØR I NOTODDEN.

Det meldes til oss at det ved Notodden Salpeterfabrikker fant stell et opptrinn den 25. februar, hvor hirden opptrålte med vanlig fruktbarhet. En del hirdmenn dukket opp utenfor fabrikken og forlante en arbeider "utsøvert" til plakatklistring. Det var nemlig blitt revet ned en del NSDokkater, og i den anledning hadde hirden sett opp en liste over jussinter som skulle klebe opp nye. Da velkommenarbeider ikke kom frivilig, trangte noen hirdmenn seg ulovlig inn på fabrikken for å late etter dem. Vakten forsøkte forsjeves å stoppe dem. De fant imidlertid ikke ten rette manner, og mittemot med uforrettet sak. Politiet som ble varslet, forholte seg som vanlig helt passiv.

JØYESTEBETS DOMMER THOMAS BONNEVIE

var i ett skriv til justisdepartementet protestert mot innsiktelsen av jøieling til ministerpresident. Bonnevie ble omgående arrestert.

UNDER DEN PRESSEMONTEURANE

Quisling fikk i stand etter Berlinbesøket, fakt der en uttalelse som visene ikke fikk lov å gjengi. Quisling uttal tenerlig underordnen av le nemmenn som gikk i brodden for å styrte hans første "renjering" at østerrikes "hoder rullet hundre år senere, så hadde de allikevel ikke sett sin skyld". Denne uttalelsen kan det jo være verd å nevne også vel en større anledning.

KJENS SKIL.

Et yn-ro døkterpar i Oslo var i besittelser av et radionapparat, som de hadde fått i et hemmelig shop, og som ble behanilet med all mulig forsikrighet. Sarlig var de usikker på hushjelpen, som var ny. En kveld da kommer uventet tillig hjem fra et selskap, finner de imidlertid hushjelperført med å lytte på London - - - sammen med den tysk soldat. Berførdeksen var etter siende sjøsildig.

BRENSLESFERIEN.

Skolene har fått brensleferie. I realiteten antakelig 7 uker sådan, visleferien medregnet. Hå er det ingen som tror på påskudlet om brensleferi det første ferdi en vet at det yttersi sjeldent er sannheten som sies i de offentlige kunngjøringer, og dømdest ferdi "ferien" kom ikke så høyt over skolens lærene. (Vi skal ikke tren-

NEDERLAGET.

Med brask og bra fortolkning av "presidenten" plikt for alle lærere til å stå i "kamp" for versamland. 13.000 - trengtusen - lærere sa NEI! De helte seg ut fordi det stred mot deres samvittighet. De var klar over konsekvensene. Utmedisolo var å se på som avskjedsskøn. De senaste der slikevel. Og de holdt fast ved den.

- V -

SKOLENE STÅR.

Kriteriet på at et samfunn er sundt, livskraftig og utviklings-
dyktig; har "føreren" gjeldt med sin første prove på statsmannskunst.
Var det noen som sa "Eu i hulaen"? Neste skritt, som skal bevise til ev-
lens at vi kun quisling virkelig er verdens største statsmann - en sån
som det bare fødes en av pr totusen er - ble å nekte lærerne lønn. Når
det helter ikke hjelper, har han igjen den utveien å arrestere et størst
mulig antall av dem. St må vel folk skjonne for tenker han er. Og den
står skolen. Som sagt.

- V -

KRIGEN MOT KIRKEN.

I samband med maskeradesballlet på Akershus ble, som kjent, dombrøst Fjell-
ou sett ut av funksjon som ferretende prest i Hildors Domkirke, og den
lydige Blessing-Dahle overlatt høyresiden. Kirken var profanert med sel-
kurret og andre NS-symboler. Det gjorde ikke noe særlig inntrykk på til-
hørerne, for der var ingen bortsett fra en håndfull nazitroente. Ble-
sing-Dahle så allikevel ha følt ett eller annet, for han meddalte selv
domprosten at det ikke ville passe med altertan i en kirkeminne. Og han
fikk ikke noe klem på den store talen, det var nærmest flaut det hele.

- V -

DEN OGNADE MENIGHETSGUDSTJELNESTEN,

som ble utsatt til kl. 14 samme dag, samlet veldig tilslutning. Flere
hundrede mennesker var kommet inn i kirken, og en strøm av folk beveget
seg mot kirkedøren da politiet gikk løs på dem. Mennene kom i svind -
massene ble splittet - de som var inne i kirken ble jazi ut. Naziste-
nes seier var fullstendig. Produserte selv.
De tusener av kirkefolk sang verdig og i dypt alvor "Vår Gud han er så
fast en borg". De følte noe mer enn ellers ved oriene:

Vår gamle fiende hårde
til strid irot oss står.
Stor makt og arge list
han bruker mot oss visst.
På jordi er ei hans like.

- V -

DOMPROSTEN BLE ARRESTERT

Og avsatt fra sitt embed. Det førte til at samtligelandets biskopper den
24. februar sendte kirkedepartementet likelydende skriv der de nedla sine
embeder. Skrivet er et historisk dokument av imponerende
innhold og betydning. En frontilens Bjørnsen vil gi folkets
mening om det form og folket selv vil synse om det lenger etter at vi kjenner
quisling bare kjennes som en midding, hvis eneste innsats var primitiv
brutalitet og ra vold.

- V -

SAMMENLIGANDETS BISKOPPER

Første sin avskjel og fikk den. Men de "norske" avisene har ikke
turdet nevne det. De har bare fortalt om Berggrav os sitt det utseende
av et her gikk av ganske andre grunner. Lønnen nok engang. Heller ikke
har de tatt det nævne at samtlige domproster gjorde felles sak med biskop-
pene og at kirkens administrasjon først og revet helt opp og funksjons-
dyktig. Og slett ikke at praktisk talt alle landets prester fra preke-
stolen soulas, d. v. s. gjorde rede for hele saken og opplyste at de selv
og deres menighetsråd sluttet opp om sine endelige ledere.

- V -

NYE "BISKOPPER".

men var også sine biskopper i den konpen de fører. I samtlige.
ikor i Oslo ble protestskrivt last opp. 85 av 86 prester i Oslo og
egen har stilt seg solidarisk med biskop Berntsen, og nekter å anerkjenne
en annen enn ham som biskop.

Det har ikke blitt kjent at alle telefonantaler til biskop Berntsen blir svylt
og at han ikke mottar post i det hele tatt, da alle brever til ham
er tatt av sensuren.

De prestene her som kjent rektet kirkedirektører som biskopper etter at lis-
tet sine verv. Departementet har nå utpekt deresom som skal overta
skjøpene funksjoner, og som i fremtida skal bli Kirkens øverste me-
t er helt ukjentefolk, bortsett fra dem som tillicere har skaffet s-
navn innen forredenklikken. Vi skal her presentere dem med de opp-
sninser vi har hatt kunnet skaffe. Oslo bispedømme skal overtas av
Jørgen H. Fær, nyordningen var han res.kap. i Sylling, men har rykket
opp til såneprest på Bækhaldset. Nådines skal overtas av Løt-
h har fått under navnet "Norges lateste prest". Den eneste som kan
kjort han ren en strid; er den noksom bekjente Døvfin E. W. K. -
e y e r, som skal ha Barven. Han skal overtas av en nærmest sinn-
nn, F. a l e k-H a n s e n, hittil prest i Gruve. Årder far en mann
ekkevennen som er bedre kjent som hekkelsper enn som prest, neklig-
ger med et l. NS-prest fra i sommer. Stavanger far en snill gaupe-
rme, K. V. S. n e s s. Endelig skal Elverland bli beøret med en mann
mtibliger her skjeldt folk-huigh full når de sa han var NS, en-
nn ved navn B o r g-R o l l n o s s.

- V -

BIE-SKAL PÅ SE

han i sin tale under jubelfesten på Akershus, satte inn en ned-
sl regjering som ikke lar seg overtraffé av noen i sin kjærlighet til
ett folk og i sitt arbeid for hele folket s vol". Han kan få sagt da-
len som elsker sin sonn takter han sent og tillig", er det noen som
ter. Det er også noe av en misforståelse. Om vilken quisling tror
vis han bryr seg om å tro noe i den måledning at han kan vinne fo-
il brutalitet og dynisk-frikferti - om han tror han kan gjøre folk
ilfrets i lenker - og han tror han kan twinge kræft ut av folket v-
te fra dem alt de har kjært, frihet, selvrespekt og den trygde til
il rett og rettfærd - i ja, da regner han ikke med det no reske fol-

- V -

EN SKAPER INNS

Intet snitt. De som var trosside den 25. september ifjor, er det
ifolge sterkeare nå. Og desom følte seg svake og som vækstskjema er
er n. sterke i sin motstand. Det er hva han har oppnådd. Det
er eneste.

- V -

I SVENSKA AVISENE

Göteborgs Postens oppfølging i spissen fulger godt med i
endelsåns her hjemme. Allerede onsdag 25. februar kunne de fortelle
tforlig om eksjøren mot lærerne og dens resultat. Og så tiligg som
ndag 1. mars fikk det svenska folket kjanskap til krisen med kirk-
le detaljer. Altså alt det som quisling i sin kjærlighet til det
r skje folk ikke tar si noe om.

- V -

MITIESESKUNSTEN

en væpelige pressemedlinger og den upsykologiske beslaklegingen
diapparatene har en virking. Folket tror ingen i n i n g s
et som blir sagt fra nazihold. Det er på forhind ut fra at alt er
ogn. Hvis NS noen gang har hatt en sjans til å overbevise det
orske folk med argumentasjor, har de nå meget effektivt utelukket
iligheten.

- V -

quisling BIE REDD

en virkningen av sitt overfall på kirken, og han prøvde at
+ riktig lang

refererte deretter det som passet av sin krit mot kirken på sin
mote., og lovet så dyrt og hellig at han og hans parti ville verne
riken og kristendommen.

SKANS SKYLD

nt han å matte forklare sin tidlige sentens "vårt politiske syn må
re en politisk - religiøs bevegelse." Det falt dirlig ut. Og det svek-
t virkningen av hans ord at han ikke tok med noe om hva "Hirdmannen" sei-
mai ifjor mente med at "Mennesker med ære, truskap og ærlighet trenzer
gen Gud å be om tilstivelse." Eller at "Julefesten ikke mer skal være
istelig". Og hvorfor RSUF's sangbok larer barna å synes om en hirdmann
- falt på barrikadene: "Itroen på sin fyrer før han inn til Valhall".
isling førster like lite av det som er alver for kristenfolket som han
junner av norsk mentalitet og lynne ellers.

- 7 -

WITS RISK ASSESSMENT

"Den selvbestaltede "formann" i L.O. er det sendt ut et minskriv til
stlige forbund og særorganisasjoner som vi ikke kan nekte oss fornøyel-
n av å gjøre våre leserne kjent med. Det heter: "Formannsliket av et
tervju med formannen i Opland særorganisasjon, inntatt i Aftenpostens
ryggenanner den 23. d.m. vil L.O. på nytt innskjerpe at innen av fag-
organisasjonens tillitsmenn på det nærværende tilspunkt har anledning til
uttale seg om den fremtilige organisasjonsform for innstrukser forelig-
r fra ledelsen". - Sakens sammenheng er den at heller ikke "ledelsen"
er enleinig til å uttale seg om hvorlen militilen vil arte seg for L.O.
et vil realis tilskerne så litt nærmere på. Vi vil imidlertid si dem et
st red: Vent ikke for lenge før organisasjonsformen blir bestemt.
Iars kunne det hende at det blir en annen og virkelig ledelse som her
de nødvendige instruksjoner!

- 7 -

150

Nittenposten for tirsdag 24. februar stod det avertert dødsfall. Fennik Kristian Albert døde plutselig 19. februar, 53 år gammel. - Følgende avta fremsiger: Kristian Albert ble arrestert for ca. 5 uker siden og sitt på Kulleråst. 19. Han var frist og sitt på enhver måte i tyskerne ikke han, en staut, rank og kraftig kar sier da som kjørmer han. 14 dager etter arrestasjonen fikk familien beskjed fra tyskerne om at han er død som følge av indre lassjoner. Liket ble ikke utleverert. Faren fikk familien utleverert asken. Flerne var også for tydelig bevis, derfor ble eller ikke de tildelt utleverert.

Kristian Albert er myklet. Han det ikke være det fjerneste til om tyske bøylene harpint han for å få noe ut av ham, og mishandlingen har ikke vært til fulle.

I har her bereittet folket en kanskje det ukjøngeligste morl som tyskerne må har beratt her i landet. Når en vot å fortelle at Kristian Aubert le pilt i 3 svunfullle løn, at tyskerne ikke fikk presset et ørl ut av m, og at de befalte fengselslæren å sjør; alt for å holde Aubert i live til "kan hadde fått munnen på plid" etterpå kunne han sjerne ås i kan vi bare si at dette kan vi ikke si bevis på. Hva vi sikkert vet er at tyskerne ingen har myret en nordmann, en av oss, en venn og bro; vi skal ikke gleme det. Når opprørets dag kommer, står Kristian Aubert fram som blodvitne ved Hansteens og Wickstrøms side. I større heller kan ingen nordmann få.

- V -

PRIVATE INFORMATION

Identiteten kommer selv NS-folk i skide før å si sannheten. De fortalte oss stilig at tyskerne sittrer zzz Norges matforsyning, og at okkupasjonen bare serverer for seg selv, med det hender at tunnen under tiden snubler.

etter det erdrett: "Nu er Norge slått i krig, og seierherren har hærtatt landet. Fantastiske beløp blir anvendt pr. år til deknings av okkupasjonsmaktenes ut ifter. - Etter den sekalte internasjonale rett - etter kriens rett - kan landet bringes til botterstaven." Joa, Tyskland gjør alt for å bringe den norske levestandard ned og før å bringe befolkningen til tiggarstaven. Det er bare så innerlig sjeldent at en nazist innrømmer det. Hva sier "føreren" og "ministerpresidenten" til sin uheldige leiesvenn Prytz?

- V -

MURERNE SIER LFR..

På et møte i Murernes Union forleden ble det satt fram et forslag fra nazihøi om støtte til en norske legion. Ifølge "Fritt Folk" ble ikke ensang forslaget tatt under behandling, men mott med en hinlatser av forsamlingen. Dette kunne jo ganske, senile Schultz ikke realisere på den avsatte formannen, Adelstein Haugen, forretningssjef Alf Corp og leder av riksstyre, og innsatte sine eige troiane湖er med Arnfinn Eriksen og Jørgen Wørklehl i spissen.

- V -

KÅRE REIN HAR MOTBØR.

I av L.O.'s "store" menn, Kåre Rein har vært på faremagsturné i Marshall-øya som vanlig når slike folk er ute og reiser hatt en noe betydnig suksess. I Mo mottet det således 13 mann av de 3 - 4000 arbeidere som er boskjøftet der. Foredraget som gjaldt "solidarisk lønspolitikk" ble etterfulgt av en diskusjon, hvor det oppnåddes enighet om et nedslag i lønningsen. Allerede hadde funnet sted. Men på spørsmål om Rein kunne fortelle om bare ett eneste tilfelle der de kravt bestalte hadde fått tillegg, ble han svært skyldig.

- V -

HET ER SYND

Det er ikke av stand til å gjengi billede. De svenske avisene ser tross alt med humor på situasjonen i Norge. I et blad finner vi et stort billede av en internasjonal diplomatisk konferanse. I en krok står quisling i fortrolig snakke med en japaner. quisling sier: "Deres excellence - når Japan har beseiret Tyskland, er jeg villig til å bistå dem med nyordningen av Europa." - V -

CRELDORNE SIER N B I!

Vi har i dette nummer vesentlig vist vår oppmerksomhet den kamp lærerne, mestrene og biskoppene står midt opp i. Den innsats skolen og kirken allerede har ytet, har avtunget beundring lenst ut over vårt lands grønser. En skal da også være klar over at kampen gjelder i redds våre barn og ver undom fra naziskjennsler.

In denne kampen er hele folkets kamp. Det står allerede som en kjens-tjerning at NS ikke vil fire en tomme, men tvinne nazifiseringen av barna og ungdommen gjennom, selv om de i første omgang vil fare noe utsomt fra og ta strøk for strøk og gruppe for gruppe. Er det ikke et for alde foreldre, uansett klasse, yrke og innstilling, er der ikke ide, et enstørre og avsørt N B I, når spørsmålet om deres barns innlemmelse i undomstjenesten mulig set. Vis at fronten er brytelig som aliri for! Vis at intet offer er for tungt å bare når et gjelder å redde barna som er landets framtid! Arbeiderne vil sammen med det andre folk på aktivt inn også i denne kampen. De vet nemligat der hvor naziene kan tilføres et nederlag, der er en ny skanse vunnetfor frihets og rettferdis sak, og dermed et nytt kritt på veien fram til en